

کارگران جهان متحد شوید!

دییر کمیته کردستان محمد آسنگران

تلفن ۰۰۴۹۱۶۳۳۴۵۸۰۰۷

E-mail: asangaran@aol.com

مسئول ارتباطات شهرهای کردستان عبل گلپریان

تلفن ۰۰۳۵۸۴۰۵۷۵۸۲۵۰

E-mail: abdolgolparian@yahoo.com

www.iskraa.net

چهارشنبه ها منتشر میشود

ایسکرا ۴۴۳

اساس سوسیالیسم

انسان است.

سوسیالیسم

جنش بازگرداندن

اختیار به انسان است.

نصر حکمت

www.m-hekmat.com

سر دییر: منصور فرزاد

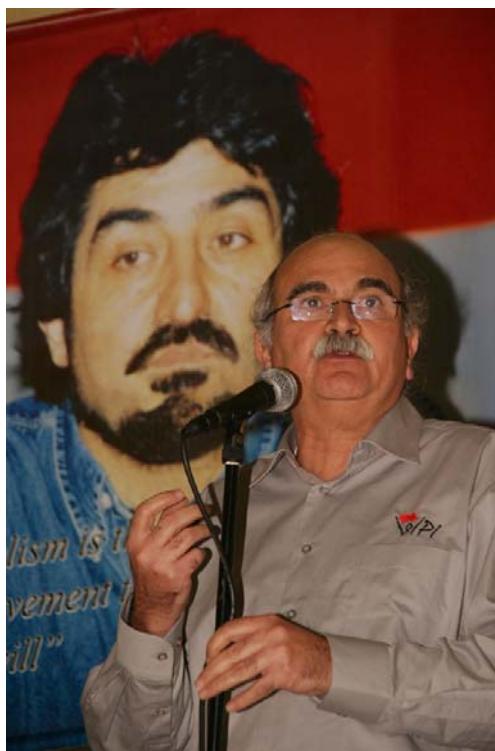
نشریه کمیته کردستان حزب کمونیست کارگری ایران

۱۳ آذر ۱۳۸۷، ۳ دسامبر ۲۰۰۸

mfarzad2@gmail.com

اطلاعیه پایانی سی و یکمین پلنوم کمیته مرکزی حزب کمونیست کارگری ایران

سی و یکمین پلنوم کمیته مرکزی حزب در روزهای ۲۸ تا ۳۰ نوامبر ۲۰۰۸ (۱۰ آذر ۱۳۸۷) برگزار شد. در این پلنوم اکثریت اعضای

کمیته مرکزی، مشاورین کمیته مرکزی و تعدادی از کادرهای حزب شرکت داشتند. پلنوم پس از سرود انتنالیونال و یک دقیقه سکوت در گرامیداشت یاد جا بختگان راه آزادی و سوسیالیسم و منصور حکمت عزیز با سخنرانی افتتاحیه حمید تقواشی دییر کمیته مرکزی کار خود را شروع کرد.

حمید تقواشی در سخنرانی خود به وضعیت بحرانی و درهم ریخته ریزم، پیشویهای حزب و بویژگستری رابطه حزب با مردم که به صفحه ۲

میزگرد کانال جدید با حمید تقواشی و محمد آسنگران در باره اوضاع سیاسی کردستان برنامه ای از کاظم نیکخواه

این متن را ناصر احمدی پیاده و
تاپ کرده است

کاظم نیکخواه: اولین سوالم را با شما شروع میکنم حمید تقواشی، شما شرایط سیاسی کردستان را چطور بیان میکنید؟ کردستان در مقایسه با بخش‌های دیگر جامعه ایران چه ویژگیهایی دارد و چه تفاوت و تمایزی میتوان دید؟

حیدر تقواشی: اولین ویژگی که باید در نظر داشت مسئله ملی و جنبش ملی در کردستان است. این جنبش در پنده دهه تاریخ معاصر ایران فعال بوده و فکر میکنم که بسیاری از زندگان نیز با ساقه و تاریخچه اش آشنا باشد. تاریخا در

روبروی ریزم ایستاده اند و تشکلهای علی خود را درست کرده اند. این مشکلاتی که مردم در سایر مناطق ایران داشته اند یک ستم ملی هم فعالیت و تحرك بطور نسبی، یعنی وجود داشته است و این در سطح نسبت به وزن طبقه کارگر در کردستان، بیش از مناطق دیگر است. یعنی با وجود اینکه کردستان از مناطق صنعتی ایران نظیر خوزستان و اصفهان و یا خود علاوه بر این سابقه امروز فاکتورهای مهم دیگری هم به تهران که همگی صنعتی تراز کردستان هستند درصد جمعیت کارگری کمتری دارد و تعداد مراکز تولیدی بزرگ و تمرکز کارگران در این مراکز هم بالنسبه با مناطق دیگر فعالتر و پیشروتر است. الان در همه با این وجود در کردستان شما براحتی چهارهای کارگری وجود دارد اما در کردستان میبینیم که فعالیتهای کارگری بیشتری را میتوانید ملاحظه کنید! این یکی از مبارزات اجتماعی در کردستان است که در مقایسه با مناطق دیگر فعالتر و پیشروتر است. الان در همه جای ایران مبارزات کارگری وجود دارد اما در کردستان میبینیم که شخصیتهای جنبش کارگری و رهبران متعددی جلو آمده اند و

صفحه ۳

تداوی بازداشت طیب ملایی و انتقال وی به اداره اطلاعات سندج

آذربایجانی از اعضای هیئت مدیره اتحادیه آزاد کارگران ایران که در روز ۲۲ آبان ماه بازداشت شده است پس از دو هفته بازداشت در زندان مرکزی سندج، روز هفتم

صفحه ۲

طیب ملایی از اطلاعات این شهر منتقل شد و مدت چهار روز است هیچگونه اطلاعی از وضعیت وی در دست نیست.

تا کنون علیرغم مراجعه

۱۶ آذر روز آزادی و برابری، روز اعتراض سراسری به جمهوری اسلامی

دو هفته به ۱۶ آذر، روز دانشجویان بوده ایم. کوی دانشگاه تهران چند روز بعد از آذر ۸۶، دانشگاه شاهرود،

صفحه ۱۰

اعتراضات دانشجویان دانشکده های فنی تهران، دانشگاه سهند، دانشگاه

دانشجویانی مانده است. در عرض یکسال گذشته شاهد گسترش ترین

آزادی، برابری، حکومت کارگری!

ادامه از صفحه ۱ اطلاعیه پایانی سی و یکمین پلنوم ۰۰۰

حزب گزارش همه جانبیه ای از فعالیتهای حزب در فاصله بین دو پلنوم ارائه کرد. در این گزارش، مشخصاً فعالیت کanal جدید، سازماندهی حزب در داخل کشور، کمپینها و فعالیتهای بین المللی و

نفوذ و پایگاه توده ای اش در جامعه بعنوان یک نیروی سیاسی آلترناتیو حکومت، در مقابل رژیم باستد و در عرصه های مختلف جمهوری اسلامی را وادار به عقب نشینی خود به این دوره به عنوان یک دوره استثنایی با دستاوردهای سیار مهم اشاره کرد. سپس مصطفی صابر

رئیس دفتر سیاسی سخنرانی کرد. مصطفی صابر در مورد نقش حیاتی کanal جدید در سرنوشت حزب و

جامعه صحبت کرد و بر اهمیت و مبرومیت سازماندهی فعالیتهای مالی برای ادامه کاری تلویزیون حزب و گسترش فعالیتهای حزب در عرصه های مختلف تاکید نمود.

صادر کرد.

در جوار پلنوم سمیناری نیز در مورد سیاست حزب تسبیت به مذهب برگزار شد که به شکل جامعی جنبه های مختلف سیاست حزب در قبال مذهب، هم بعنوان یک پدیده سیاسی و دولتی و هم بعنوان امری عقیدتی، مورد بحث و بررسی قرارداد.

پس از ارائه گزارشها پلنوم به بحث و تبادل نظر حول آن پرداخت و سخنرانی افتتاحیه پلنوم و بحث معرفی سمینار در مورد مذهب، در پلنوم راههای غلبه بر مشکلات و طی روزهای پلنوم از تلویزیون کanal جدید پخش شد. اسناد و مباحث دیگر پلنوم نیز بزودی منتشر خواهد شد.

در مبحث انتخابات، حمید تقواei با تفاوت آرا بعنوان دبیر کیته مرکزی انتخاب شد و ۲۱ نفر زیر نیز بعنوان دفتر سیاسی حزب انتخاب شدند:

محمد آسنگران، محسن

پس از ارائه گزارشها پلنوم به بحث و تبادل نظر حول آن پرداخت و سخنرانی افتتاحیه پلنوم و بحث معرفی سمینار در مورد مذهب، در پلنوم راههای غلبه بر مشکلات و طی روزهای پلنوم از تلویزیون کanal جدید پخش شد. اسناد و مباحث دیگر پلنوم نیز بزودی منتشر خواهد شد.

بررسی دو قطعنامه در مورد بحران اقتصادی جاری بورژوازی جهانی و اهمیت و جایگاه حزب و حزبیت در دستور پلنوم قراردادشت که هردو قطعنامه بعد از بحث و تبادل نظر و برخی اصلاحات با تفاوت آرا به تصویب رسید. پلنوم همچنین بیانیه ای خطاب به مردم

ادامه از صفحه ۱ تداوم بازداشت طیب ملایی ۰۰۰

واهی علیه طیب ملایی از طریق وارد کردن نشانهای روحی و جسمی بر روی ارزیابی میکند و آنرا قویاً محکوم می نماید. ما با جلب توجه فوری تمامی سازمانهای کارگری و حقوق بشری در سطح دنیا به وضعیت طیب ملایی، مقامات امنیتی و قوه قضائیه دولت جمهوری اسلامی

مراسم دفاع کرده بود. اتحادیه آزاد کارگران ایران انتقال طیب ملایی به اداره اطلاعات سندنج و عدم پاسخگویی قاضی پرونده به خانواده طیب در باره اتهامات اوی را، تلاشی آشکار از سوی نیروهای امنیتی جهت پرونده سازی و وارد کردن اتهامات

ملایی یکی از ۱۳ کارگری بود که در مراسم اول ماه مه سندنج در سال ۸۶ دستگیر و در دادگاه با جلساتی ستودنی که زبانزد کارگران شده بود از برگزاری این لازم به یادآوری است طیب

**ایسکرا ، برنامه ای بزبان کردی
در کanal جدید**

برنامه ایسکرا روزهای یکشنبه و سه شنبه و پنجشنبه ساعت ۴ و نیم بعد از ظهر بوقت تهران پخش میشود

تهیه کننده برنامه: یدی محمودی

ادامه از صفحه ۱ میزگرد کانال جدید با حمید تقوایی و محمد آسنگران

حمید تقوایی: به همانطوری که محمد آسنگران هم گفتند قبل از ۵۷ در کردستان بجز جنبش ملی و ناسیونالیستی حربیان سیاسی قابل توجه دیگر وجود نداشت اما بعد از این تاریخ بطور بی سابقه ای ما شاهد شکل گیری و عروج جنبش کمونیسم کارگری در کردستان هستیم؛ نخست با نقشی که سازمان کومه‌ده ایفا میکرد و سپس حزب کمونیست ایران و به دنبالش هم بطور مشخص با نقش پرنفوذی که حزب کمونیست کارگری ایران در تحولات سیاسی اجتماعی جامعه کردستان داشته است. امروز شاهد هستیم که موازنۀ قوای سیاسی در این منطقه کاملاً عوض شده است و از همان مقطع انقلاب ۵۷ بروشنی میشود دید که در تناسب قوا بین جنبش‌های فعل اجتماعی در این منطقه مدام جنبش چپ و کمونیسم کارگری بر جنبش قیمی و سباقه دار ناسیونالیستی و ملی کرد پیشی میگیرد. باید گفت که این دو جنبش قبلاً از ۵۷ موازات هم فعل نبوده اند بلکه جنبش ملی کرد بسیار قائمی تراست (سباقه اش به دوره قضیی محمد و حتی قبل از آن بر میگردد) اما جنبش چپ در یک سطح اجتماعی با انقلاب ۵۷ و با جنگ مقاومت در مقابل دولت مرکزی پا به میدان گذاشت. این جنبش از سخن‌مدختاری یا رسیدن به حق ملی با رژیم در نیافتاد بلکه مستله اش سرنگونی جمهوری اسلامی بود آنهم عنوان یک رژیم سرکوب‌گر انقلاب که فقر و بیحقوقی را بدمد تحمیل کرده است. این حرکت چپ در واقع ادامه انقلاب ۵۷ در کردستان بود.

با این وجود این جنبش چپ سنتهای مبارزاتی اش را بیویه در عرصه مبارزه نظامی از جنبش ناسیونالیستی کردستان میگرفت. ناسیونالیستی نقشه ای از گرایشات فکری و ارزش‌های پولیتیستی و خلقی و از رژیوهای پولیتیستی در قبال شهر و روستایی در قبال کارگر هم میتوان نام برد که همه اینها هم مثل سنتهای نظامی در کوهها بمفهوم رفتن در قالب ناسیونالیستی بودند. با نفوذ کمونیسم و بخصوص مارکسیسم انقلابی ایران بود که این تصویر سرعت تغییر کرد و چپ کردستان حساب خود را از جنبش

روپو بوده و تقابل داشته و مسئله ای را بوجود آورده اند، که تاریخا بنام مستله ملی و مستله کرد معروف شده است. در بطن جامعه کردستان جنبش چپ و کمونیسم کارگری و مشخصا حزب کمونیست کارگری تلاش این بوده است که جنبش‌های رادیکال اجتماعی مثل جنبش کارگری و جنبش دفاع از حقوق کودک و جنبش برای طلبانه دفاع از حقوق زن و جنبش‌های رادیکال دیگر نظر اینها را برجسته کند و یک مبارزه شهری و اجتماعی را پیش ببرد. در مقایسه با جنبش ملی قبل و بعد از ۵۷ اتفاقاً اینبار بر جستگی این جنبش‌های جدید و چپ رادیکال و اجتماعی را میبینیم که با عروج کمونیسم کارگری این سیر تکمیل میشود و مستله اصلیان اعتراف به نظام سرمایه داری و حاکمیت جمهوری اسلامی بوده و در این راستا پیشوای قابل توجهی کرده است. با این تحولاتی که مختصرا اشاره کردم، برای مثال اکنون دیگر کمتر کسی به دنبال احیای سنت قدیمی مبارزه نظامی در کردستان است. احزاب فعل در کردستان حتی جریانات ناسیونالیست هم کمتر از قبل به دنبال احیای نیروی نظامی و پیشمرگان جنبش ملی هستند.

اکنون به دلیل بوجود آمدن این تحولات که از بعد از انقلاب ۵۷ اجتماعاً و آگاهانه آغاز شده است، آن تصویر قدیمی از مبارزه در کردستان عوض شده است. همچنانکه میبینیم اکنون یکسری از فاکتورهای سیاسی اجتماعی سنتی و قیمی ضعیف تر گشته و فاکتورهای جدیدی برجسته و ایفای نقش میکنند. بنابراین تقابل دو جنبش ناسیونالیستی و سوسیالیستی بیش از پیش بر جسته درستخوش تغییرات عمیقی کرده است.

کاظم نیکخواه: پس با توضیحی که محمد آسنگران روش کردن از مقطع ۵۷ در منطقه کردستان دو جنبش متفاوت ملی و سوسیالیستی حرکت کرده که اما با این وجود همانطوری که گفتم جنبش ناسیونالیستی و احزاب خود پیش میرفته است.

اما از مقطع ۵۷ و ۵۸ به بخاطر منافع و امتیازات و سهم خواهی اش تاریخاً با دولت مرکزی

جامعه کردستان ایجاد کرد. بطوري که ما دیگر شاهد یک جنبش یکدست ملی به سبک سابق در کردستان نیستیم. یعنی ما یک جنبش ملی مبینیم که در تقابلش یک جنبش رادیکال سوسیالیستی هم شکل میگیرد. خود این جنبش جدید و اجتماعی هم احزاب خودش را دارد. بطور مشخص اگر در آن دوران حزب دمکرات جنبش بوزوایی و ناسیونالیستی را نمایندگی میکرد، کومله هم جنبش کارگری و رادیکالیسم سوسیالیستی را نمایندگی میکرد. کرده است. این فاکتور به نظر من یکی از نکات مهم و تعیین کننده در ارزیابی وضعیت سیاسی امروز کردستان است.

کاظم نیکخواه: سوال از محمد آسنگران اینست که آن جنبشی در جامعه ایران احزاب چپ جدیدی فعال شده بودند ما در کردستان شاهد تحولات جدید و قدرتمندی بودیم که اساساً با تشکیل حزب کمونیست ایران ممکن شده بود. این حزب سیاستها و خواسته ها و پلانترم و قطعنامه های خودش را داشت و در تحولات سیاسی منطقه کردستان و جامعه ایران تاثیرات مهمی میکاشت.

محمد آسنگران: آن جنبشی که تاریخاً به جنبش ملی معروف شده است، احزاب خودش را دارد و شاید بیان دقیقش این باشد که جنبش ناسیونالیستی از سیاستهای معینی که منصور حکمت نمایندگی میکرد از جزیها را در بر میگیرد که تاریخچه ای با خود دارند که بر حسب تقابل بین ناسیونالیسم کرد با ناسیونالیسم عظمت طلب و دولتهاي مرکزي - حال چه دوره شاه و چه بعد از آن در دوران رژیم اسلامی، شکل گرفته است. درست است که برمیان تقدیر این تحولات از آنچه شاهد گردید که تاریخچه ای با خود دارند که بر حسب تقابل بین ناسیونالیسم کرد با ناسیونالیسم عظمت طلب و دولتهاي مرکزي -

حال چه دوره شاه و چه بعد از آن در دوران رژیم اسلامی، شکل گرفته است. درست است که برمیان تقدیر این تحولات از آنچه شاهد گردید که تاریخچه ای با خود دارند که بر حسب تقابل بین ناسیونالیستی از سیاستهای معینی که منصور حکمت نمایندگی میکرد و بالاخره فاکتور چهارم موقعیت خود کمونیسم کارگری در کردستان است که بخصوص در ساله اخیر یک عامل مهم در شکل دادن به اعتراضات و مبارزات کارگری و جنبش‌های اعترافی در شهرهای کردستان بوده است. علت این امر اساساً سباقه تاریخی کمونیسم کارگری است. حزب کمونیست ایران در کردستان تشکیل شد و در ادامه اش هم حزب کمونیست کارگری ایران شکل گرفت. در واقع باید گفت نفوذ مارکسیسم انقلابی در کردستان و پاسخگویی اش به مسائل زنده و متنوعی که در سالهای بعد از انقلاب در برابر سازمانهای چپ‌علی العوم و از جمله سازمان کومه‌ده که یک سازمان رادیکال و اجتماعی بود، قرار داشت نقطه آغاز و زمینه تاریخی نفوذ امروز جنبش و حزب کمونیسم کارگری در این منطقه است. در سی سال اخیر با افزایش نقش طبقه کارگر و مبارزات شهری در کردستان و با توجه با جایگاه و

کارگری طرحهای اینها را افشا میکرد. در دون جامعه هم میدیند که جنبش‌های اجتماعی و مردم و اعتراضات و مطالبات این جنبشها دارد راه و مسیری سوای راهی که آنها در پیش گرفته بودند میرود. سرانجام با شکستی که آمریکا در عراق با آن موجه شد، افق و استراتژی این احزاب هم که خط پارزانی و جلال طالبانی را در پیش گرفته بودند تا بقدرت بررسنده و کاره ای شوند شکست خورد. لذا تحت تاثیر مین فشارهای سیاسی وارد از جانب جنبش کمونیسم کارگری و جامعه پروجوش و خوش کردستان از پاک طرف و شکست آمریکا از طرف دیگر، اولین اتفاقی که برای این احزاب افتاد شقه شقه شدن اینها بود. آنها میدیگر را با چنین حملات بودیکه بسرعت رفتید و تماسی تخم مرغها را در سبد آمریکا چیدید و دست خالی برگشتید. ”بدینصورت تقسیر ها را گردن هم دیگر میانداختند.

تاثیرات این انشقاق و سردرگمی مخصوصا بعد از شکست آمریکا در عراق بسیار عیان شد. زیرا آنها از یکطرف به آزویی که در سرداشتند نرسیدند و از طرفی هم بنابر شکست اکنون دیگر اینده اینها را تاریک کرده و با دولت مرکزی عراق درافتاده اند، باعث شده است که افق خود ناسیونالیسم کرد در عراق که اکنون دیگر اینده اینها میگویند که شما زیاده روی کرده اید و میگویند که قبلا شرایط متعادلتری را برایتان درنظر گرفته بودیم ولی بعد از این دوره انتقال قدرت، دیگر قدرت در جای دیگر است و شما باید عقب بنشینید. الان دیگر بر سر مسئله کرکوک و شهرهای مرزی که بین مرز کردستان و مرزهای عرب و کاری بکنید. اینها هم تلاشهای کردند که بقول خودشان جبهه متعدد موقت شنند. موفق نشدند چون در جامعه کردستان تحت فشار چپ و کمونیسم کارگری قرار داشتند و آمریکا هم با شکست روپرورد. جریانات اسلامی حاکم در بغداد

قدرت سیاسی پرت شنند، آنهم همانطوری که دیدیم نه تنها در کردستان بلکه در خود بغداد هم کاره ای شدند، حزب دمکرات کردستان ایران هم اولین کارش این شد که رابطه اش را با آمریکا تزدیکتر کند. تلاش آنها این بود که خود را مقبول آمریکا نشان دهند. از آمریکا خواستند آنها را هم بعنوان کسانی که میتوانند نقش فعالی در راستای سیاستهای آمریکا در آن جمهوری اسلامی بازی کنند پذیرد. این یکی از شانه های بارز تلاش ای شوند شکست خورد. لذا تحت تاثیر مین فشارهای سیاسی وارد از جانب جمهوری اسلامی بازی کردستان از این طرف و شکست آمریکا از طرف دیگر، اولین اتفاقی که برای این احزاب افتاد شقه شقه شدن اینها بود. دوم اینکه فروا شعارشان نوین بود. در آن روزان قاضی محمد به بعد شعارشان خودمنختاری برای کردستان و دیگر ایقای نقش در سیاستهای نظام پیشگیری ایجاد شد و به این در قدرت محلی و مرکزی بود اما امروز بايد نقش شبه کنترلی این نیروها را مورد تقدیر قرار داد.

منطقه ای در کردستان عراق بقدرت رسید و به یک نمونه و الگویی برای ناسیونالیستی جدید اخراج ناسیونالیستی کرد در منطقه تبدیل شد. تاثیر مستقیم این تجربه بر درستی از آن نداشته باشیم آنوقت بنظر من پاسخ سیاسی درستی هم به این اوضاع نمیدهیم. بعنوان نمونه ما تا کنون در مورد مبارزه پیشمرگه و مبارزه پارتبیزانی احزاب ناسیونالیستی بحثهای زیادی داشته ایم و حزب کمونیست ایران در آن مبارزه نظامی، نیروی پیشمرگه بسوند و در آن راستا حرکت کنند. بعنوان مثال حزبی مثل حزب دمکرات کردستان ایران که زیر پرچم ”دموکراسی برای ایران و خودمنخاری برای کردستان“ نیروی پیشمرگه که سازمان میداد و میجنگید و گشت نظامی میداد و غیره، از این سنتهای دست کشید و به این سیاست روی آورد که بعنوان یک برا آمریکا نقش ایفا کند. بطور کلی در اثر تحولات عراق جهت گیری ناسیونالیسم کرد ایران تغییر کرد و نیروهای ملی کرد هم از نظر نظامی و هم از نظر استراتژی و برنامه ای خود را با سیاستهای آمریکا همانگ کردند.

امروز نیروهای مسلح ناسیونالیست میخواهند بقول خودشان خط ”بحران آفرینشی در مرزها“ را به پیش ببرند و در سناریوی شیوه انقلاب مخلعی یا حمله نظامی آمریکا به ایران فعال باشند. امیدشان اینست که اینها هم بتوانند با اتکا به آمریکا مثل احزاب برادرشان در عراق، در شهری تحوّلاته حتی از درون خود کومله هم تعدادی جدا شدند و با شعار فدرالیسم قومی به این قاله پیوستند. بعد از جنگ خلیج جریان عبدالله مهندی و عمر علیخانی زاده هم بخاطر همین از کومله جدا شدند که پرچم کرد آیتی را بردارند تا سعی کنند از جهان را با آمریکا گرم کنند. آمریکا هم مقامات دست چنانچه را فرستاد که در عراق با اینها هم بخاطر همین از کومله جدا شدند که پرچم کرد آیتی را بردارند تا سعی کنند از جنگ خلیج جریان علیه ای کاریست شوند و به گوشش ای از قدرت چنگ بیاندازند. سیاستهای ناسیونالیسم کرد را الان دیگر باید در استراتژی نظم نوین نمیتوانند شمرد بلکه باید با نام قوم دیگر حتی نیروهای ناسیونالیست نمیتوانند هر کدام اش تلاش پرست از آنها یاد کرد. اینها صریحاً و رسمی بعنوان نیروهای سرپرده آمریکا عمل میکنند. بدنبال جلب حمایت مالی و تسليحاتی از دولت آمریکا هستند و هر کدام اش تلاش دیگر بیشتر از دیگری نظر آمریکا میکنند بیشتر از دیگری نظر آمریکا را بخود جلب کنند و تایید سیاستهای بگیرند و پول بیشتری دریافت کنند وغیره. از نظر سیاسی و اجتماعی هم میبینیم که ناسیونالیسم این نیروها بسیار افراطی تر و دو آتشه تراز احزاب برادرشان در دوره های آستنگان، آیا شما اعلام نظر و نشانه های آشکاری از جانب نیروهای ناسیونالیسم کردستان در نقش بازی کردند در من سیاستهای نظم نوینی آمریکا در منطقه سراغ دارید و مطالب مشخصی بروز کرده است؟

کاظم نیکخواه : محمد آتنگان، آیا شما اعلام نظر و نشانه های آشکاری از جانب نیروهای ناسیونالیسم کردستان در دوره های قبلی است.

باید تاکید کنم که اینجا بحث خوبتر و بدتر یا مثبت تر شدن و منفی تر شدن جنبش ناسیونالیسم کرد مطرح نیست، ناسیونالیسم در اگر احزاب کردستان را نگاه کنید هر شکلش جنسی ارجاعی است. بحث من بر سر اینست که عرصه سیاسی و افق و استراتژی سیاسی ناسیونالیسم کرد کاملاً عرض شده در منطقه و بطور مشخص در کردستان عراق اتفاق افتاد و بارزانی و طالبانی بعنوان دو نماینده شاخص سوسیالیستی در کردستان باید

nasionalistی جدایی داشت. درگیری نظامی با حزب دموکرات زمانی که با هدف جلوگیری از تبلیغات و آگاهگری های ضد ناسیونالیستی حزب کمونیست ایران علیه نیروهای نظامی ما متعرض کرد یک نمونه تقابل این دو جنبش در کردستان بود. (البته ما همان وقت جواب محکمی به حزب دمکرات دادیم و سیر رو به افول ناسیونالیسم از آنجا تا حدود زیادی قطعیت پیدا کرد) نقطه اوج این تقابل تشکیل حزب کمونیست کارگری بود که بطور همه جانبه و عمیقی و در یک مقیاس اجتماعی کمونیسم کارگری را در برابر جنبش‌های طبقاتی دیگر و از جمله ناسیونالیسم کرد قرار داد.

اما در مورد موقعیت امروز جنبش ملی و احزاب ناسیونالیستی کرد نکته مهمی را باید توضیح بدhem. به نظر من از مقطع جنگ خلیج در ابتدای دهه ۹۰ افق و استراتژی سیاسی نیروهای ملی در کردستان کاملاً عرض شد و این نیروها سرنوشت و آینده خود را به سیاستهایی که آمریکا برای منطقه خاورمیانه تدارک دیده بود زدند. درواقع با توجه به تجربه قدرت گرفتن احزاب ناسیونالیست کرد در عراق و موقعیتی که این نیروها در صحنه سیاست عراق یافته بودند، جنبش ملی و احزاب ناسیونالیستی کردستان ایران به این نتیجه رسیدند که با همانگ شدن با سیاستهای خاورمیانه ای آمریکا آنها هم شاید بتوانند بقول معروف از این نمد کلاه برای خود بدوزند.

از آن مقطع تا امروز هرچه که جلوترآمدیم این احزاب بیشتر مدل عراق را در برابر خودشان قرار دادند و به آمریکا و سیاستهای آمریکا متک شدند. درواقع باید بگویی بعد از جنگ سرد همه جنبش‌های ناسیونالیستی سراسر دنیا با دمکراسی بوش و آمریکا عجین شدند و بعنوان نیروهایی در جلوی صحنه نظم نوین جهانی بمیدان آمدند و نقش ایفا کردند. در این میان ناسیونالیسم کرد در کردستان عراق، به یمن دو حمله آمریکا به عراق در زمان بوش پدر و پسر، یکی از جریانات ”موقق“ در این دوره بود. ناسیونالیسم کرد در عراق هم در سطح سراسری و هم سطح

اندازه مردم میتواند امیدوار باشد، طبعاً مربوط میشود به درجه دخالت مردم در سرنشست خودشان. یعنی تأنجایی که خودشان در میدان پاشند و بتوانند همین احزاب ناسیونالیست را حاشیه‌ای کنند، و تا جایی که بطرور متشکل و آگاهانه بتوانند مسائل روز خودشان را با تقویت کردن جنبش‌های انقلابی در جامعه علیه جمهوری اسلامی پیش ببرند، آنوقت میتوانند مسائلشان را از جمله همین رفع ستم ملی را به دولتی که با آن در ارتباطند تحمل کنند.

راه حل ما هم اینست که بالاخره مردم باید روزی امکان اینرا پیدا بکنند و در یک رفاندمی شرکت کنند و با رای خودشان در سرنشست خودشان دخالت کنند و مشخص کنند که آیا میخوهدن با بقیه مردم ایران زندگی کنند؟ یا اینکه میخواهند یک دولت مستقلی را تشکیل دهند. اگر این اتفاق نیافتد طبعاً مسئله کرد همواره بعنوان یک مسئله پیچیده و بغرنج باقی خواهد ماند. وقتی به همین کردستان عراق نگاه میکنیم میبینیم که به مدت ۱۷ سال است که در آنجا ستم ملی وجود نداشته، چرا که احزابی که خودشان حاکم بوده اند و کسی آنها نبوده و نیست و دولت مرکزی هم بالای سرشان نیست و کس دیگری هم ستم ملی را اعمال نکرده است. مردم دارند با زبان خودشان و با روزنامه‌های خودشان در زیر حاکیت احزاب ناسیونالیست کرد زندگی میکنند. یعنی بجای دولت مرکزی همین احزاب ناسیونالیست کرد هستند که حاکمیت دارند و مدیریت میکنند.

بنابراین کسی نیست که بر مردم کرد عراق ستم ملی اعمال کند. ولی با اتحاد میبینیم که مسئله ملی و مسئله کرد همچنان سرجایش باقی است! درواقع میشود ستم ملی وجود نداشته باشد ولی مسئله ملی همچنان پارچا باشد و یا مسئله کرد همچنان وجود داشته باشد. درست همانطوری که در کردستان عراق باقی مانده است. بنابراین باوجود حاکیت احزاب کرد در کردستان عراق مسئله ملی هنوز حل نشده است. اما با اینهمه مسئله ای بعنوان ستم ملی در آنچه دیگر وجود ندارد. در کردستان ایران هم میتواند

دیگر مدعیان محلی قدرت را ندارند و حتی میدانند بمور پلیس محلی در سلیمانیه را هم از آنها میگیرند و مسلمان ناسیونالیسم کرد نخواهد توانت این قدرت فعلی را در قدرت مرکزی عراق و در دولت منطقه ای کردستان عراق داشته باشد. همانطوری که محمد آسنگران گفت دوره بیازی گرفته شدن ناسیونالیسم کرد کاملاً به آخر رسیده است.

به یک معنی نیروهای ناسیونالیست کرد از اینجا مانده و از آنچه رانده شده اند. ناسیونالیسم کرد دیگر حتی نمیتواند به موقعیت گذشته اش قبل از حمله آمریکا برگرد. و این بمعنی حاشیه‌ای تر و منزه‌تر شدن و بی‌همیت تر شدن ناسیونالیسم کرد در کل منطقه و بویژه در کردستان ایران است.

کاظم نیکخواه:

بحث بهرحال مسئله ستم ملی یک واقعیت است که چه در کردستان ایران و چه کردستان عراق و ترکیه و منطقه وجود دارد و چیزی که ما شاهدش هستیم بهر حال با بحثهای که شما میکنید جریانات ناسیونالیستی بی افق و با مشکلات و شکستهای جدی مواجه شده اند. اینها بالآخر به خود ستم ملی هم یک پاسخ داشتند که همان خودمختاری و یا فدرالیسمی در چهار جوب دمکراسی ایرانی هست که خود شما به آن اشاره کردید، اکنون سوالم در وحله اول از محمد اسنگران هست که بگویند تا چه حد این ستم ملی درواقع وجود دارد و با این تحولاتی هم که صورت گرفته تا چه حد مردم میتوانند امیدوار باشند که تعیضاتی که بعنوان ستم ملی تاریخاً به آنها تحمیل شده میتواند پاسخ بگیرد؟

محمد آسنگران:

تآنجایی که به کردستان ایران این ستم و جاهای دیگر هم این ستم وجود دارد. منتها تفاوتی بین کردستان و جاهای دیگر هست و آنهم اینست. بلکه مسئله اینست که تاریخاً بنابر کشمکش ناسیونالیسم کرد و دولتهای مرکزی حاکم، ستم ملی به مسئله ملی و مسئله کرد تبدیل شده است. حال اینکه تا چه

همانطوری که قبل نیز اشاره کردم دولت آمریکا ناسیونالیسم کرد را بعنوان مهه‌ای در برابر صدام بجلو راند، و زمانی که در جنگ دوم صدام شکست خورد و آمریکا قدرت را بدست گرفت نیروهای ناسیونالیستی کرد هم جایزه شان را گرفتند. طالبانی رئیس جمهور عراق شد و کردستان عراق را هم به حزب بارزانی سپردن. اما این شرایط پایدار نیست. تمامی این قدرت گیری ناسیونالیسم بخاطر نقشی بود که الان همگی اعتراف میکنند که گرفت. روشن است که با خروج ارتش آمریکا این موقعیت ناسیونالیسم کرد کاملاً دست میروند. روزی که کرد کاملاً در صفو دست آمد. بعده شد بوش به متوفیرین رئیس جمهور آمریکا تبدیل شود. بطوطی که در سیاستهای آمریکا میکند که جنگ آمریکا یک شکست فاجعه آمیز سیاسی برای دولت آمریکا و کل متحدیشان تبدیل شده است.

بدنبال این شکست، در عرصه اقتصادی هم معلوم شد که تزهای اقتصادی و چشم انداز و افق اقتصادی نشواهانها به یک بحران عظیم جهانی منجر شده است. یا بقول اقتصاد دانان خودشان مکتب شیکاگو و اقتصاد بازار آزاد جواب نداده است و باید فکر دیگری کرد. و مهم اینست که هیچکس هم نمیداند چه باید کرد! شما یک کیج سری و اینصورت الگویی به تمامی نیروهای در صفو بورژوازی جهان عمومی در صفو خود مقامات و نظریه پردازان در آمریکا و اروپا میگردند. میگویند که حتی نمیدانند برای بروز رفت از این بحران از کدام راه باید در عراق تشبیت شود دولتهای رفت! میخواهم بگویم که این یک منطقه نخواهد توانت جنبش‌های بحران ایدئولوژیک و سیاسی و اقتصادی و سراسری برای کل بورژوازی دنیاست.

اما تا جایی که به وضعیت عراق مربوط است این شرایط آینده ناسیونالیسم کرد را بمراتب تاریک تر کرده است اما بنظر من در هر حال میشود گفت اگر نشکروتاییم کرد حتی اگر وضعیت دو دهه اخیریک دوره گذاری برای ناسیونالیسم کرد در این بحران اخیریوش و اوپاما و دیگر اش برد و به آلاف الوفی رسید. ولی الان دیگر آن دوره تمام شده است و نشکروتاییم شکست خورده و

زمانه‌نده شده در عرض حدود ۱۶ ماه آتی عراق را ترک کند. برای ناسیونالیسم کرد مساله اینست که نشکروتاییم به این وضعیت نمی‌برای ناسیونالیسم کرد در این فاصله، از جنگ اول خلیج تا امروز، در عراق پیدا کرده است در قامت واقعی خودش در منطقه ظاهر شود و ناگزیر به این عقب نشینی رضایت بدهد. بنظر من هم مستقیماً ناشی از حضور نظامی طالبانی بوده است و نه با خاطر آمریکا که نشکروتاییها (که نشکروتاییم یا تاچریسم- ریگانیسم هم خوانده میشود) و "نظم نوین جهانی" بود.

نیروهای ناسیونالیستی در جامعه امریکا قدرت مقابله مسلحانه با

شوری قدرت بلا منازع جهان شده بود و از احزاب بورژوازی دنیا و تمام دولتهای بورژوازی از چپ و راست از سوسیال دمکراتی چپ اروپا بگیرید. تا احزاب کنسرواتیو راست همگی به آن اقتدا میکردند، در همه عرصه ها شکست خورد.

شکست سیاسی آمریکا در جنگ عراق رخ داد. و باتلاق عراق باعث شد بوش به متوفیرین رئیس جمهور آمریکا تبدیل شود. بطوطی که در سیاستهای آمریکا میکند که جنگ آمریکا یک شکست فاجعه آمیز سیاسی برای دولت آمریکا و کل متحدیشان تبدیل شده است.

بدنبال این شکست، در عرصه اقتصادی هم معلوم شد که تزهای اقتصادی و چشم انداز و افق اقتصادی نشواهانها به یک بحران عظیم جهانی منجر شده است. یا شما که چه بروزاتی دیده میشود باید گفت که خود اینها الان دارند میگردد، که نشد. اکنون این آمریکاست که از موضع ضعف همچنان دارد با جمهوری اسلامی مذاکره میکند. پس در جواب سوال شما که چه بروزاتی دیده میشود باید مشکلات عظیم اکنون تمامی میگردد، که ما دچار بحران و مشکلات عظیمی شده ایم و همین مشکلات نشیوه‌ای عراقی نمیشود. همه این فاکتورها نشان میدهند که در پی شکست آمریکا در عراق چه تحولات و سردرگمی عظیمی دامنگیر ناسیونالیسم کرد شده است.

کاظم نیکخواه: در ادامه صحبت آسنگران که به شکست آمریکا اشاره شد و بحران اقتصادی جدیدی هم که دامن آمریکا و همه را گرفته است و اگر فرض کنیم که بازنده اصلی در سطح دنیا خود آمریکا باشد و شکستش را هم در افغانستان و خاورمیانه تسربی و تشدید کند شما فکر میکنید که تاثیر این بحران و این شکست در اوضاع کردستان و جریانات ناسیونالیست چه خواهد بود؟

حید تقوایی: بنظر من این بحران اقتصادی بدنبال شکست آمریکا در سیاستهای خاورمیانه و عراق آخرین ضربه بر ایدئولوژی نشکروتاییها (که نشکروتاییم یا تاچریسم- ریگانیسم هم خوانده میشود) و "نظم نوین جهانی" بود. جریانی که بدنبال شکست بلوك

خودش را در سیاستهای مذهبی قومی- قبیله‌ای نظم نوین آمریکا معنی کرده است. یعنی همانطوری که در جاهای دیگر دنیا هم دیدیم که مد شده بود که یک عدی از هر بخشی و هر منطقه‌ای از جمهوریهای سابق شوروی گرفته تا جمهوریهای افغانستان و غیره بلند اروپای شرقی و آفریقا و یا جواب سیاسی پراش از این طبقه میکنیم و شدن و فدرالیسم و یا تشکیل کشورهای مستقلی را امر خودشان قرار دادند، ناسیونالیسم کرد در ایران هم بدنیال این روند عمومی خواهان فدرالیسم شد. میخواهم بگویم که این شعار و این طرح دیگر نه در چهارچوب کشمکش و مقابله ناسیونالیسم کردستان با دولت مرکزی بلکه در چهارچوب کشمکش و مقابله سیاستهایی که بعد از جنگ سرد مد شده بود مطرح شده است.

سیاستهایی که از پوکسلاوی گرفته تا منطقه خاورمیانه و کشورهای آفریقایی را به کثیف ترین و حشیانه ترین جنگهای قومی - و حشیانه این طبقه میکنند. اما مذهبی و همسایه کشی کشاند. با توجه به این تجربه امروز باید روش پاشد که در شرایط امروز دنیا فدرالیسم بجز درگیری و جنگ و کشتار میان مردم یک جامعه معنی دیگری ندارد. مسلم بدانید که فدرالیسم در ایران با هر نیتی مطرح شود فدرالیسم عملای جنگ و کشتار میان مردم در مناطق و حتی شهرهای مختلف دامن میزند. از خود تهران بگیرید تا شهرهایی مثل کرمانشاه و نقد و زنجان و قزوین و غیره مردم را بجان هم میاندازد جامعه را از هم متلاشی میکند.

پشت این طرح فدرالیسم یک ناسیونالیسم قومی صفت کشیده است که متاثر از شرایط بعد از جنگ سرد است و نه آن خودمختاری علی العمومی که بطور کلاسیک احزاب ناسیونالیستی میگفتند. لذا طرح و جوابی که ناسیونالیسم کرد برای حل مسئله ملی ارائه میکنند نه تنها مسئله را حل نمیکنند بلکه این تنها مسئله ملی را حل نمیکنند بلکه آنرا نهادینه و پذیر نیز میکند و تشییش میکند.

اما نکته ای که من میخواستم اضافه کنم اینست که در شرایط امروز همین راه حل خودمختاری و فدرالیسم و غیره ای که در کردستان عراق و منطقه مطرح میشود

کرد هم با طرح خودمختاری و فدرالیسم اختلافات قومی را ابدی میکنند. بنابراین مردم کردستان باید حق داشته باشند در مقابل این سیاستهای ارتقایی، به دو سوال اصلی رای بدھند. یا به ماندن و زندگی قومی و اختلافات ابدی در میان آنها هستند.

حتی مشکل صرفاً این نیست که با راه حل فدرالیسم جنگهای قومی رایج میگردد بلکه حتی بطور عملی هم در عراق این سیستم پیاده شده توئاسته است مسئله ملی را برطرف کند. همین الان در بخشایی از عراق از مرز کرکوک گرفته تا خانقین و موصل ... مرز مخالفینش بتواند از دولت مرکزی کشی کرد زبانان و عرب زبانان به مرحله حادی رسیده است و بمرور هم میتواند بجنگ بکشد و خون ریزی راه بیافتد. درواقع راه حل فدرالیستی همواره تقابل مردم کرد زبان با مردمان غیر کرد زبان را و در عراق جنگ ناسیونالیسم عرب را با ناسیونالیسم کرد را دامن میزند. و در کردستان ایران هم با این طرح احزاب خطرناک تری از عراق همین جنگ و مرز کشی میتواند اتفاق بیافتد.

بنابراین راه حل مشکل این نیست که این مسئله را عنوان مسئله کرد همیشه نگه داریم، و با طرح فدرالیسم تازه نهادینه اش هم بگیرید و درست همین است که رفاندی در برقرار شود تا بکار برای همیشه به این مسئله و معضل سیاسی پایان داده شود. در غیر اینصورت ناسیونالیسم عظمت طلب ایرانی و ناسیونالیسم کرد مردم را برای مدت طولانی تری به گوشتم توب خود تبدیل میکنند.

کاظم نیکخواه : حمید تقوای!

شما هم اگر در رابطه با صحبت‌هایی که شد نظری دارید بگویید؟

حمید تقوای : بله من هم

میخواهم یکی کو دنکته را به صحبت‌هایی که اینکه بینظر من در کردستان این تعییض و مسئله ملی یک واقعیت سیاسی است و قابل مقایسه نیست با مشکلات مثلاً بلوجستان یا آذربایجان که آنها هم زیان دیگری دارند و حتی برخی کسانی هستند که در آنجا کاملاً حاشیه ای اند ولی ادعاهای ملی و سیاسی خاصی هم دارند. در کردستان موضوع کاملاً متفاوت

یکچین اتفاقی یا جیزی شبیه به این اتفاق بیفتند. و مسله کرد همچنان باقی بماند. ما میگوییم مردم باید با حاکمیت خودشان در جامعه، ستم ملی را رفع کنند. اما در عین حال ما باید در کنیم که کشمکش احزاب ملی با دولتهای مرکزی باعث بوجود آمدن یک مسئله به این مسئله ملی و یا مسله کرد شده است که نمیتوانید بدون یک راه حل درست کارش بزنیم و نادیده اش بگیریم، بلکه باید بدرستی به آن جواب بدهیم. ناسیونالیستها از وجود مسئله کرد خشنود هستند، میخواهند همیشه این موضوع و این نزاع باقی بماند.

جوایی که ناسیونالیسم کرد به مسئله ملی و ستم ملی میدهد همان فدرالیسم و خودمختاری است. اما به تجربه هم در کردستان عراق ثابت شده است که فدرالیسم مسئله ملی را توئاسته حل کند. این یکی بحث و تئوری تنها نیست یک تجربه عملی شکست خورده است. بحث ما در مقابل آنها اینست که فدرالیسم و خود مختاری مسئله ملی را نهادینه داشتند. همچنانکه در کردستان عراق کرد است. یعنی همیشه یک مرزی خواهد بود بین مردم کرد زبان و مردم غیر کرد زبان و همیشه هم باید موظب این باشند که این مرزاها قاطی نشوند و همیشه باید سعی کنند که قدرت خودشان را بیشتر کنند وضعیت انسان بغل دستیشان را تضعیف کنند! بعبارت دیگر با راه حل خود مختاری و فدرالیسم همواره رقابت نادرستی بین مردم کرد زبان و مردم غیر کرد زبان دارد. زبان همسایه تولید و باز تولید میشود. علاوه بر این فدرالیسم و خودمختاری آن راه حلی نیست که مسئله کرد را حل کند. مثلاً در جاهایی مثل کرمانشا که مردم کرد زبان و مردم غیر کرد زبان باهم زندگی میکنند چه باشد که مردم ای زنده نکند! راه حل این مرزاها کرد زبانند چگونه باید مرزاها را روشن کنند!

اگر مردم کرمانشان یا نقده با این سیاستها مخالف باشند و یا احساس ستم ملی نداشته باشند و بخواهند بهمان حالت موجود زندگی

کوها و روستاها شکل میگرفته بقول محمد آنگران دوره اش کاملاً تمام شده و اساساً دیگر هیچ زمینه ای برای چنین مبارزه ای باقی نمانده است، اما

در عین حال برای همان کارگری که دارد در شهر مبارزه میکند و همان جنبش اجتماعی که مرکز تنشی در شهرها است و بطور کامل از سنت ناسیونالیستی فاصله گرفته است دست بردن به اسلحه و مقابله نظامی با دولت و انسانهای آزادیخواه برابری طلب آن جامعه بعنوان ارجاعی امری قابل قبول تری است.

همانطور که حزب و حزبیت و تعلق حزبی داشتن برای منطقه کردستان و مثلاً در شهر سنندج امر سیار عادی تری از مشاهیار و اصفهان و غیره است، بهمان صورت هم دست به اسلحه بردن برای عادی تر است. مردم میدانند که شرایط پیش می‌آید که برای مبارزه باید اسلحه برداشت و میدانند از کجا و چطور میشود اسلحه تهیه کرد. لذا به این اعتبار بنظر من طبقه کارگر باید روى این نکته یعنی مبارزه مسلحه حساب کند و بداند که بسیار محتمل هست که در مبارزه برای سرنگونی جمهوری اسلامی شرایطی پیش بیاید که درگیری نظامی با نیروهای حکومتی لازم و ضروری شود.

اینرا هم بگوییم که در منطقه کردستان نه فقط حکومت جمهوری اسلامی این روش مبارزه مسلحه را به طبقه کارگر تحمیل خواهد کرد بلکه خود بورژوازی کرد هم که مجده به احزاب مسلح است و در مزها متشکل و آماده است، ممکن است در اولین فرست بدش شهرها بزید و بخواهد که اهداف و سیاستهای خودش را با اسلحه پیش ببرد. دراقع در شرایط این دوره که بورژوازی کرد و با احزاب ناسیونالیستی در مبارزات کارگری و اختراضات توهه مردم نقش چندانی ندارند و جنبش کارگری و جنبشهای شهری از آنها بیگانه هستند، این احتمال که احزاب ناسیونالیستی دست به ماجراجویی نظامی بزند بیشتر است. به این دلیل بزده هم باید حتی اتفاق بیافتد. گرچه آن سنت نظامی و مبارزه مسلحه که سنت ناسیونالیسم کرد بوده و اساساً در

مسلحانه کاملاً حاشیه ای شده است. منتهای جریانات غیر مسلولی مثل پژاک و حتی متساقنه جریاناتی هم که به اسم چپ دارند فعالیت میکنند برای مطرح کردن خودشان به اسلحه روى آورده اند بنظر من بنحوی غیر مسئولانه به این سنت ادامه میدهند. دراقع در شرایطی که جنبش اجتماعی کاملاً در حال رشد و گسترش است و رهبران و سخنگویان کارگری پا به میدان گذاشته اند، و انسانهای آزادیخواه برابری طلب آن جامعه بعنوان شخصیتی معروف و مطرحی شده اند آنها نه تنها در کردستان که در ایران و بلکه حتی در سطح جهانی شناخته شده اند، در چنین شرایطی بنظر من دست بردن به این سنت غیر مستولانه ترین کاری است که برخی جریانات ناسیونالیستی به آن اقدام میکنند اما باید اینرا هم مد نظر داشت که در جریان پیشروی مبارزات اجتماعی و در یک اعتلای سیاسی اتخاذ مبارزه مسلحه بشکل توده ای طبعاً یکی از ضرورتهای تغییر اوضاع خواهد بود.

کاظم نیکخواه: حمید تقوابی بنظر شما مبارزه نظامی در کردستان چه معنایی دارد؟

حمدی تقوابی: ببینید، این سابقه ای که محمد آنگران گفت یک نتیجه اش و یک پدیده ای که در کردستان بوجود آورده بینست که مبارزه مسلحه در فرهنگ سیاسی مردم کردستان یک امری بذیر فته شده و عادی محسوب میشود و از نظر عملی هم اسلحه قابل دسترس تراست. مثلاً فرض کنید در شهری مثل اصفهان یا تهران تنها در شرایطی که یک انقلاب توده ای شکل بگیرد (نظیر قیام بهمن ماه ۵۷) این امکان وجود دارد که مردم بزیندن توی پادگانها و مسلح شوند، اما در کردستان در شرایطی به جر شایط قیام هم مسلح شدن مردم ممکن و میسر است. بنابراین خلی زدن و مرد و مجموعه ای از اعتراضات آزادیخواهانه و برابری طلبانه که جلو صحنه آمدند و جنبش سوسیالیستی بشدت رشد کرد و اثر خود را بحدی گذاشت که حتی جریانات ناسیونالیستی هم پیشمرگی برای مردم دست به اسلحه بردن امر عادی تری است و خلی زدن از سایر جاهای میتواند اتفاق بیافتد. گرچه آن سنت نظامی و مبارزه مسلحه که سنت ناسیونالیسم کرد بوده و اساساً در

میبرد. ما میدیدیم که اتفاقاً حزب دمکرات که صاحب اصلی سنت پیشمرگی است بود در همان دوره داشت میرفت با رژیم اسلامی و دولت خیین ساخت و پاخت کند.

میدیدیم که چطور خود فاسملو به دیدار خیینی رفت، و با وجود اینکه میرسمیم به دوره قضایی محمد و میبینیم که پیشمرگ بعنوان نیروی نظامی حافظ حکومتش بوده و بعنوان یک سنت بر جسته نقش ایفا میکند. البته در خود آن دوره هم بطور واقعی نیروی اجتماعی مردم و مسلط میشوند.

یا افراد مسلح نبود که توانست قاضی محمد را به حکومت در مهاباد برساند. بلکه در آن مقطع هم بایستی دید که قاضی محمد در ناسیونالیستی دوره قبل از انقلاب ۵۷ بلکه با سیاست مبارزه با دولت مرکزی و سازمان دادن مردم برای این مبارزه با حکومت اسلامی و خمینی در همین دوره اتفاق میافتد. باین وجود بنابر تحولات جدید سیاسی سالهای بعد تر که در منطقه کردستان پیش آمد بمرور این سنت از مبارزه کاملاً به حاشیه رفت و خود رهبران ناسیونالیست و حزب دمکرات هم خودشان گفته اند که (دوره مبارزه مسلحه در کردستان دیگر مثل دوره های قبلی نیست و دیگر هم ما در مرز ها مسلحیم باختر اینست که از خومان دفاع کنیم).

بنظر من به دو دلیل این نوع مبارزه نظامی بی خاصیت شده است. یکی بخطاطر قدرت خود جمهوری اسلامی بود که کنترل کل منطقه را بدست گرفت و لذا برای هیچ مانور نظامی و جذب نیروی پیشمرگ فضایی باقی نماند و بعد دیگر به این نیروی نظامی خاصیت نیروی پیشمرگ از زیان رفت، دوم رشد جنبشی اجتماعی مثل جنبش کارگری و جنبش دفاع از کودک و جنبش دفاع از آزادی و برابری زن و مرد و مجموعه ای از اعتراضات آزادیخواهانه و برابری طلبانه که جلو صحنه آمدند و جنبش سوسیالیستی بشدت رشد همان مشابههای ای قدیم را میبینیم. دیگر نمیتوانستند این را انکار نکنند و بنظرم این دو میهمانی را فاکتوری بود که بر پایان ضرورت مبارزه نظامی به شکل سنتی اثر گذاشت. الان دیگر به یک معنی میتوان اینطور گفت که سنت مبارزه

بیاندازند و انقلابی پا کنند، اینها از عثمانیها پول میگرفتند و میافتادند به جان مشروطه خواهان و آنها را قتل عام میکردند. حتی سنت پیشمرگی به تاریخ قبل از آنهم مربوط میشود ولی بطور مشخص بعد از آن دوره ما میرسمیم به دوره قضایی محمد و میبینیم که پیشمرگ بعنوان نیروی نظامی حافظ حکومتش بوده و بعنوان یک سنت بر جسته نقش ایفا نمیخواهیم حقشان را بر سرت میشناسیم و میتوانند جدا شوند. این تنها جواب انسانی و متمدنانه واقعی و عملی برای حل مسئله ملی در کردستان است.

کاظم نیکخواه: به این جواب بازهم برمیگردیم و بازهم روی جریانات ناسیونالیستی و ملی بحث خواهیم کرد و نکات اجتماعی ناگفته را روشنتر خواهیم کرد، اما محمد استگران، شما یکی از سنتهایی را که در رابطه با مسئله ملی به آن اشاره کردید مسئله پیشمرگی است و مبارزه مسلحه و نظامی بود. با توجه با تحولاتی که در جریانات ناسیونالیست اتفاق افتاده و شما هم به بخشها ای از آن اشاره کردید خود این مبارزه نظامی که در فاکتورهای شرایط سیاسی کردستان تاریخاً یک نقطه قوتی بحساب میامده است بگویید که اکنون این نیروی نظامی چه وضعیتی پیدا کرده است و در حال رسیدن به چه وضعیت هست؟

محمد آنگران: در مورد "قطه قوت" این سنت راستش من نمیدانم که میشود بعنوان نقطه قوت از آن یاد کرد یا نه، بنظرم اگر ناسونالیستها هم مثل ما مبارزه سیاسی و اجتماعی راه میانداختند شاید موثرتر پیش میامند ولی بهر حال شیوه مبارزه نظامی در کردستان تبدیل به سنتی شده است و به دوره کنونی هم مربوط نیست. بلکه در ۱۰۰ سال قلیل هم این سنتها فعال بوده است. برای مثال در دوره مشروطیت در کردستان ایران از عشاير کرد فردی بوده بنام سموکو که در تاریخ ناسیونالیسم کرد در کردستان ایران از او بعنوان پیامبر کرد یاد میکنند. این فرد با نیروی مسلح خود که همان پیشمرگ باشد به قسمتی از آذربایجان غربی حمله کرده و تعدادی از مشروطه خواهان همان دوره مشروطیت را قتل عام کرد ایضاً میکردند. اگر چه از لحظه داشتن اسلحه و شکل و شمایل نظاری و سنت پیشمرگ طبعاً همان مشابههای ای قدیم را میبینیم. همان مشابههای ای قدیم را پیشمرگ از لحظه سیاسی و اجتماعی نمیتوانیم دقیقاً مثل همان نیروی مسلح دورهای قبل نگاه کنیم. زیرا همین نیرو با وجود احزاب چپ و کمونیست نقش متفاوتی را ایفا میکردند. اگر چه از لحظه داشتن اسلحه و شکل و شمایل نظاری و سنت پیشمرگ طبعاً همان مشابههای ای قدیم را میبینیم. همان مشابههای ای قدیم را پیشمرگ که گفتم از لحظه سیاسی اینبار جریانی بنام کومله را فاکتوری بود که یک سازمان چپ و میبینیم که یک سازمان چپ و اجتماعیست و دارد یک مبارزه مبارزه نظامی و اجتماعی را هم برعلیه دولت مرکزی سازمان میدهد و پیش

این ستم ملی تحمیل میشود.

کاظم نیکخواه : منظور من اینست که این جنبشها و اتفاقاتی که در کردستان شاهدش هستیم آیا ارتباطی هم با اعتراضات سراسری طبقه کارگر ایران دارد؟ یعنی مسئله ملی مانع برای این ارتباط سراسری ایجاد نمیکند؟

محمد آسنگران : بله طبعاً

ارتباط سراسری دارد و اگر هم مانع بوده این مانع را دولتهای مرکزی و جنبش ناسیونالیسم ایجاد کرده اند و نیرویی که وارد مبارزه با دولت مرکزی و با سرمایه داری میشود بطور آگاهانه خود را چپ معرفی میکند و آن موقع نه تنها هیچ نیرویی نمیتواند مانع شود بلکه بدلیل مبارزه پیشگیر و قدرتمندی که با این نژوهات بازدارنده اش دارد طبعاً کنار میزند و ارتباطات کارگری و سراسری خود را با کارگران اصفهان و تهران و سایر مناطق ایران برقرار میکند و پیش میبرد. اما اگر از دید اجتماعی و روانشناسی عمومی نگاه کنیم و از فعالین کارگری و تشکلهای موجود و ان پخش آگاه کارگری فراتر بروم و از زاویه اجتماعی نگاه کنیم آنوقت یک واقعیت دیگری را هم میبینیم. یعنی اینکه این ستم ملی و مسئله ملی یک احساس دوگانگی و تحقیر قوی را در بین مردم کرد و حتی برای مردم غیر کرد زیان هم بوجود آورده است. این احساس تحقیر اساساً نخست از جانب دولت مرکزی شکل داده شده است و توسط ناسیونالیسم کرد هم دامن زده است. تمامی مقامات دولتی چه در زمان شاه و چه دوره جمهوری اسلامی تلاش میکرده اند که موقیتهای حساس اداری و غیره در کردستان به مردم کرد منطقه داده شود.

طبعاً این روال در آذربایجان و بلوچستان... هم همینطور بوده و همه جای ایران همینطور پیش رفته است. منتها تائجیایی که به کردستان مربوط میشود میبینیم که بدلیل عیق و وسیع بودن این بعض یک جنبش ملی پشت سرش راه افتاده و شکل گرفته و از نظر روانی و اجتماعی جراحات عمیقی بر روح و روان مردم وارد کرده است. حکومتها، دولتمردان و کارفرمایان بهتری بوده از این تحقیر ملی

چه بیعدالتی و تبعیض اقتصادی و سیاسی و فرهنگی و حتی مذهبی و غیره زمانی که شما اصل و پایه را تساوی حقوق شهروندی میگذارید و حقوق پایه ای انسانها را برسمیت میشناسید، آنوقت نه تنها به این نوع تبعیضات ملی بلکه به هر نوع ستم و تبعیض جنسی و اقتصادی و هر تبعیض و بیحوقی دیگری هم یک پاسخ انسانی داده اید.

کاظم نیکخواه : محمد

آسنگران، آیا بنظر شما بخارط مسئله ملی کرد هیچ مانع و دیواری برسر راه جنبش کارگری و اجتماعی کردستان و بخششایی دیگر ایران ایجاد نشده است؟ بعبارت دیگر در برای این جنبش آجتناسی آزادی برابری خواهی و جنبش کارگری جدیدی که در بحث شما و حمید تقواوی بعنوان جنبش مدنر و مترقی بعد از انقلاب در کردستان فعال مطرح کردید، آیا در برای این جنبش جدید و بویژه در برای جنبش کارگری سراسری ایران همین جنبش ملی کرد همچو عرض مخصوصی هم ایجاد کرده است؟

محمد آسنگران : بینید بالاخره

کارگر چه بعنوان فرد طبقه کارگر و چه بعنوان عضوی از طبقه کارگر یک انسان اجتماعی است و بنابراین هر اتفاقی که در آن جامعه میافتد به کارگر هم مربوط است برای مثال اگر ستمی بر زن و کودک مطرح هست طبعاً این ستم بر کارگر این جامعه هم مطرح هست و اگر ستمی بنام ستم ملی هست بازهم این ستم ملی برای کارگر هم معنی دارد. و اینها همگی موانعی هستند برای پیشوی جنبش کارگری و ستم ملی عملما مانعی جلو پای جنبش کارگری به حساب می آید. اما به دلیل تاریخ مبارزات و نقش احزاب

چپ در این منطقه کارگر این منطقه راحت تر و عادی تر از مناطق دیگر ایران میتواند به حزب و حریت برسد و به احزاب سیاسی پیووند و راحت تر میتواند حرفاها و مطالبات سوسیالیستی خودش را بزند و پیش ببرد و راحت تر میتواند بدنیال

تشکل و غیره برود و گرنه زمانی که بحث ستم ملی و مسئله ملی مطرح میشود آنچا دیگر همانقدر به کارگر این جامعه ستم ملی میشود که به زن و کودک و غیر کارگر این منطقه

را مطرح کردید، خب اگر مردم کردستان را بدهند که نمیخواهد جدا شوند آنوقت آیا بعد از سرنگونی جمهوری اسلامی با توجه به برنامه حزب کمونیست کارگری و حکومت شورایی، مردم کردستان قادر به پیاده کردن مدارس و دانشگاه بزیان خود خواهد شد و مطبوعات و رسانه بزیان خود خواهد داشت و در موقع پوشیدن لباس مورد علاقه خودشان مورد تحقیر واقع نخواهد شد، و بطور کلی چه نقشه و برنامه ای برای این قضیه خواهید داشت؟

حید تقوایی : طبعاً همینطور است یعنی استراتژی مبارزه ما در تمامی مناطق ایران همان سرنگونی جمهوری اسلامی و مبارزه با نظام سرمایه برای رسیدن به یک جامعه آزاد و برابر و سوسیالیستی است و آین را بطور شفاف اعلام کرده ایم و در همه جای ایران هم با همین هدف و با این شعار داریم پیش میرویم.

منتها مسئله اینست که نقشه عمل ها و راه کارها و موضوعات و اشکال مبارزه در هر منطقه متفاوت است. این تفاوت بدلا لایلی که گفتیم بویژه در مورد منطقه کردستان بر جسته و مهم است.

حید تقوایی : بینید من قبل در پاسخ به سوال شما توضیح دادم که جواب ما به مسئله ملی این است که مردم کردستان باید حقوق کاملاً برابر و مساوی با مردم سایر مناطق داشته باشند. و این در درجه اول یعنی حل ستم ملی و رفع تبعیض و نابرابری که به مردم کردستان تحمیل شده است. یکی از این تبعیضات حق سخن گفتند و نوشتن و تحصیل و فعالیت بعنوان نمونه یک جبهه مهم مبارزه ما در کردستان نقد و افشار ناسیونالیسم کرد است، چه در شکل سنتی اش و چه امروز بعنوان نیرویی در چهارچوب سیاستهای نظام نوین اجتماعی کردستان تبدیل شده است.

دلیل خاصش هم این بوده است که این حزب پر جم جنبش دفاع از کودک را بلند کرده، برایش برنامه تنظیم کرده، برایش سازمان درست کرده و سیاستهایش را تعیین کرده و با توجه با جامعه و مردمی که بطور مستقیم این درد اجتماعی را لمس میکنند، میبینیم که چطوری رشد کرده و جایگاه خودش را پیدا کرده است. طبعاً مردم منطقه از طریق فعالین اجتماعی شان این سیاست درست و انسانی را انتخاب میکنند. در تمام جنبش‌های انقلابی دیگر هم سیر رو به جلو و گسترش یابنده ای میبینند که نقش موثر سیاستهای حزب کاملاً بر جسته است. البته اینهم بین معنی نیست که بگوییم که همه این مردم حزبی شده اند اما این کاملاً روشن است که سیاستهای حزب کمونیست کارگری در این منطقه سیاستهای را برگزتند و در سطح وسیع تر است. و همینطور حزب کمونیست کارگری نفوذ و محبویت اجتماعی ویژه ای در کردستان دارد.

فناکتور دوم به نقش مردم در مبارزات و جنبش‌های اجتماعی در کردستان مربوط میشود. همانطور که گفتم جنبش کارگری و مبارزت توده ای مردم در کردستان در مقایسه با سایر مناطق فعلی و وسیع تر است. و همینطور حزب کمونیست کارگری نفوذ و محبویت رسمی اجرایی ندارد و دولت موظف است برای مردم کردستان تکلم میکنند امکان ایجاد میکنند که در کردستان مختلف تکلم و فعالیت های فرهنگی تحصیل و شناخته ایم. در برنامه یک دنیای بهتر ما حتی اعلام کرد این که حکومت شورایی حق تحصیل و فعالیت های فرهنگی و ادبی به زبان مادری مادری را برای مناطق فعلی و وسیع تر است. و همینطور حزب ایجاد میکنند که در کردستان اهداف و سیاستها و شعارها و نقشه های عمل هاییمان را در سطح وسیعتر و توده ای تر به پیش ببریم.

کاظم نیکخواه : اجازه بدید یکمقدار برگردان به عقب و اینپرور پیرسم که شما در رابطه با ستم ملی در کردستان چه نقشه و برنامه ای دارید؟ شما راه رفاندم و رای گیری

کاظم نیکخواه : محمد آسنگران، شما بگویید که حزب کمونیست کارگری در کردستان چقدر فعال است و حضور دارد و کلا بگویید که در این رابطه چه نقش دارد ایفا میکند؟

محمد آسنگران : در مورد اینکه تا چقدر حضور داریم بنظر نمیتوانیم آمار بدھیم و دقیق صحبت کنیم اما این کاملاً روشن است که بنابر زمینه ای که در کل جامعه بویژه در کردستان وجود دارد، بنابر نیاز روزمره ای که مردم به این نیرو دارند میبینیم که تاثیرات سیاسی ما هم در جنبش‌های متفرق و دفاع از حقوق انسانی و اجتماعی کردستان بخوبی بارزی عمیق شده و گسترش یافته است. برای مثال جنبش دفاع از حقوق کودک که در کردستان نه پیشینه ای داشته و نه تاریخی داشته است و حتی بدرجات زیادی در کل ایران هم چنین موضوعی مطرح نبوده است، میبینیم که اکنون به یکی از مهمترین فاکتورهای سیاسی اجتماعی کردستان تبدیل شده است. دلیل خاصش هم این بوده است که این حزب پر جم جنبش دفاع از کودک را بلند کرده، برایش برنامه تنظیم کرده، برایش سازمان درست کرده و سیاستهایش را تعیین کرده و با توجه با جامعه و مردمی که بطور مستقیم این درد اجتماعی را لمس میکنند، میبینیم که چطوری رشد کرده و جایگاه خودش را پیدا کرده است. طبعاً مردم منطقه از طریق فعالین اجتماعی شان این سیاست درست و انسانی را انتخاب میکنند. در تمام جنبش‌های انقلابی دیگر هم سیر رو به جلو و گسترش یابنده ای میبینند که نقش موثر سیاستهای حزب کاملاً بر جسته است. البته اینهم بین معنی نیست که بگوییم که همه این مردم حزبی شده اند اما این کاملاً روشن است که سیاستهای حزب کمونیست کارگری در این منطقه سیاستهای را برگزتند و در سطح وسیع تر است. و همینطور حزب کمونیست کارگری نفوذ و محبویت اجتماعی ویژه ای در کردستان دارد.

با توجه به اینکه شما گفتید که شرایط سیاسی کردستان با بخششای دیگر ایران تفاوت اساسی ندارد، آیا

کردستان قدم بمیدان گذاشتند. و امروز بدنبال این حرکت میبینیم که یک جزء بسیاری از نهادها و تشکل‌های علی سراسری کارگری، جنبش کارگری در کردستان و فعالیت‌های این جنبش هستند. در مورد جنبش دفاع از حقوق کودک هم همانطور که بالا تر اشاره کردم دقیقاً همین نقش پیش کسوتی صدق میکند.

این تحولات و تجربیات مبارزاتی پیشوای جای بسیار مهمی در سیاستها و نقشه عملهای حزب ما داشته است و در آینده هم چنین نقشه عملهای حزبی قرار دارد. در این میان نقش تلویزیون کانال جدید بر جسته است و باعث شده ارتباط مردم با ما و دسترسی شان به حزب ابعاد وسیع ترده ای پیدا کند. ما مردم! بالاتر در بحثمان گفتیم که اتفاقاتی که در عراق در اثر سیاستهای آمریکا افتاد برای ناسیونالیسم کرد الگو و نمونه ای شد و این نیروها خط اتکا به آمریکا را در پیش گرفتند (و البته با شکست سیاستهای نظم نوینی به ورشکستگی و استیصال رسیدند). در نقطه مقابل کمپ آمریکا و ناسیونالیسم، جنبش کارگری و جنبش اقلابی مردم هم در کردستان نمونه هائی بدست داده است که باید الگوی مردم در سایر مناطق باشد. این بسیار مهم است که در نقشه عملهای حزب در کردستان، ما این نکته را در نظر داشته بایم و سعی کنیم در سه و تجربیات اعتراضات اجتماعی در کردستان را راهنمای کار خود در یک سطح سراسری قرار بدهیم. در کردستان توازن قوا پیشتر از سایر مناطق بتفع ماست و ما باید از این توازن قوا طریق بهره ببریم که تجربه مبارزات در کردستان به یک الگو و نمونه کردستان را در نظر داشت. من این را آزادی زن و جنبش دفاع از کودک و غیره در سایر بخش‌های ایران تبدیل بشود. این به نظر من ویژگی عملی فعالیت‌های ما در جهت پیشبرد استراتژی سرنگونی جمهوری اسلامی در کردستان است.

کاظم نیکخواه: محمد آسنگان

حید تقوایی: در مورد گامهای پیش از شهرهای کردستان شروع شد و امروز به تهران و بسیاری از شهرهای دیگر بسط پیدا کرده هم صادق است. بعبارت دیگر با توجه به این شواهد، و نمونه های دیگری متغیرند بلکه روز بروز بیشتر متوجه میشوند که باید آستین بالا بزنند و کاری کنند. استراتژی و سیاستی که حزب ما پیش گرفته است نشان دادن راه متشکل و متعدد شدن برای

سرنگون کردن جمهوری اسلامی است. در محور این سیاست ما جلب و جذب بخش هر چه وسیعتری از مردم به حزب و سیاستها و کپپنهای نقشه عملهای حزبی قرار دارد. در این میان نقش تلویزیون کانال جدید بر جسته است و باعث شده ارتباط مردم با ما و دسترسی شان به حزب ابعاد وسیع ترده ای پیدا کند. ما از جمله با همین کانال جدید در همین روزهای پیش از این توانسته ایم که این ابعاد را در این میان طبقه کارگر و نیروهای ناسیونالیستی نباید نقش فعل و موثر حزب کمونیست کارگری را فراموش کرد. جنبش چپ و رادیکال در کردستان خودبخود شکل نگرفته و از زمین نجوشیده است، بلکه محصول و نتیجه مستقیم و غیر مستقیم تزدیک به سه دهه مبارزه پیکر چپ و کمونیسم کارگری علیه جمهوری اسلامی و علیه ناسیونالیسم بوده است. مثلاً در مورد پاگرفتن جنبش دفاع از حقوق در کردستان و سپس در سراسر ایران نقش حزب ما و کمپین اول کودکان و کودکان مقدمند انکار ناپذیر است. شکل گیری این اعتراضات اجتماعی انسانی و رادیکال و نقش فعل حزب در آنها به معنی نقد عملی و اجتماعی ناسیونالیسم کرد هم هست. مضمون و خواستهای ناظر براین گرفته است. عنوان نمونه فعالین جنبش کارگری در کردستان که میشود گفت در فعالیت علی و با حرکتها عمل املا موجب همبستگی و اتحاد مردم در کردستان با سایر مناطق ایران میشود و ناسیونالیسم کسوت جنبش کارگری در ایران بودند، در سطح سراسری شناخته شده هستند و بوسیله طبقه کارگر سراسر ایران درآغاز گرفته شده و مورد حمایت قرار گرفته اند. این درواقع نشان میدهد که نه تنها اوضاع بکام طرف میروند آنهم با توجه رشد چپ و بی افق شدن ناسیونالیسم و ایجاد یک پیوند ویژه انتظامی جاری هم باید این نقش ویژه اعتراضات اجتماعی در کردستان را در نظر داشت. من این را از روی تجربه میگویم و نه صرفاً از روی تحلیل نظری. همین جنبش اول ماه مه که امروز یک حرکت سراسری است نقشه شروع شده است. و کردستان در اواسط دهه ۶۰ و مشخصاً سنندج بود. کلاً فعالیت‌های سرشناس جنبش کارگری ابتدا در

دفاع از حقوق کودک که حدود ۵ سال پیش از شهرهای کردستان شروع شد و شهرهای دیگر بسط پیدا کرده هم صادق است. بعبارت دیگر با توجه به این شواهد، و نمونه های دیگری که محمد آسنگان به آن اشاره کرد، میشوند که باید آستین بالا بزنند و باید گفت مسئله ملی علیرغم نقش عربی است! و حتی در ترکیه هم باشند! و این یعنی مردم کرد کشور عراق یا ترکیه مردم اصلی آن جامعه نیباشند. اما در جامعه ایران چنین چیزی هرگز وجود نیامده است. همین نکته باعث شده است که ارتباطات انسانی مردم کرد زبان و سایر زبانها میکردند. هر اعتراض من را از در ایران همچنان گرم و محفوظ باقی میاند و باید تأکید کرد که این همیشه دولتهای مرکزی و طبقات دارا بوده اند که چنین تفرقه سنتگینی را ایجاد میکرده اند. و ناسیونالیسم کرد هم با توجه به این تبعیض اهداف و منافع بورژوازی خودش را با دولت مرکزی پیش برد است.

کاظم نیکخواه: حید تقوایی شما در این رابطه اگر نکته ای دارید مطرح کنید؟

حید تقوایی: وقتی جنبش کارگری و سایر جنبش‌های انسانی مثل جنبش دفاع از حقوق کودک - که جنبش خیلی مهمی هم هست - در کردستان را مد نظر قرار بدهید متوجه میشود که یک همبستگی قوی و نزدیکی بین مردم در کردستان با سایر نقاط ایران شکل کارگری مشترکی دارند. برای مثال اتحادیه آزاد کارگران ایران تشکلی است که بخشی از رهبرانش از کردستان بقدرتی محکم و قوی پیش آمده و بقدرتی ارتباطات ناگستنی با سایر بخش‌های طبقه کارگر ایران دارد که اکنون دیگر تشکل‌های کارگری مشترکی دارند. برای مثال اتحادیه آزاد کارگران ایران که جنبش کارگری در کردستان کمیته هماهنگی یا پیکری و... هم به همین منوال، و خود این نشان میدهد که مردم دارند در بستر یک جنبش انسانی و سوسیالیستی تفاوت بین کرد و فارس و ترک بودن را از بین میبرند و کنار میزندند و نشانه های ناسیونالیستی را به حاشیه میرانند. تفرقه ای که در کردستان عراق بین کرد و سایر مردم دارد، در کردستان درواقع بعنوان چسب درونی بلکه فعالیت‌های جنبش کارگری در کردستان درواقع بعنوان چسب درونی طبقه کارگر نقش ایفا کرده اند. و همین موضوع در رابطه با جنبش

همیشه بهره گرفته اند. اجازه بدهید مثالی بنم. در شهر قم کارخانه ای هست که بخش زیادی از کارگرانش از کردستان آمدند و خود صاحب کارخانه اش هم کرد زبان است. یکی چیزی قانوناً هم وجود داشت. قید شده بود که کشور عراق یک کشور عربی است! و حتی در ترکیه هم مینظر است! و این یعنی مردم کرد کشور عراق یا ترکیه مردم اصلی آن جامعه نیباشند. اما در جامعه ایران چنین چیزی هرگز وجود نیامده است. همین نکته باعث شده است که ارتباطات انسانی مردم کرد زبان و سایر زبانها میکردند. هر اعتراض من را از زاویه ناسیونالیستی که گویا کارفرما غیر کرد است و گویا من از این زاویه علیه اش هستم! به رخ میکشیدند.

در صورتی که همه مان کارگر همان کارفرما بودیم. با این مثال من فقط میخواستم نشانه ای بیاورم بر شکل گیری همین احساس تحقیر که مبنی بر کرد بودن شکل گرفته است و گرنه با نحوه توضیحی که خود این کارگر کرد میداد کاری ندارم که چقدر درست است و منظور دقیقش چیزی بود. بلکه نفس شکل گیری همین احساس نشانگ اینست که در آن جامعه تاریخاً مانع و مشکلی بوجود آورده اند. با اینهمه خوشبختانه جنبش سوسیالیستی در کردستان بقدرتی محکم و قوی پیش آمده و بقدرتی ارتباطات ناگستنی با سایر بخش‌های طبقه کارگر ایران دارد که اکنون دیگر تشکل‌های کارگری مشترکی دارند. برای مثال اتحادیه آزاد کارگران ایران که جنبش کارگری در کردستان کمیته هماهنگی یا پیکری و... هم به همین منوال، و خود این نشان میدهد که مردم دارند در بستر یک جنبش انسانی و سوسیالیستی تفاوت بین کرد و فارس و ترک بودن را از بین میبرند و کنار میزندند و نشانه های ناسیونالیستی را به حاشیه میرانند. تفرقه ای که در کردستان عراق بین کرد و سایر مردم دارد، در کردستان درواقع بعنوان چسب درونی طبقه کارگر نقش ایفا کرده اند، در کردستان ایران شاهد چنین چیزی نمیباشیم و حتی در دوره شاه هم

باشد تا در چنین مقاطعی خودشان را آنچنان سازماندهی کنند که هیچ قدرتی نتواند آنها را به عقب براند. مردم باید مبارزات خودشان را آنچنان محکم به حزب کمونیست کارگری گره بزنند که هیچ نیروی اجتماعی ای نتواند شکست شان بدهد. جریانی و حزبی مثل حزب کمونیست کارگری که از همین امروز دارد هشدار میدهد، یک فاکتور اصلی موقوفیت مردم است. زیرا قدم بعدی و افق تحولات سیاسی را میبینند و راه های صحیح پیروزی را نشانشان میدهد و تمام امکانات خود را برای گسترش آگاهی و تشکل و سازماندهی مردم به کار میگیرد. وجود حزب کمونیست کارگری ایران خود تضمین مهیی برای پیروزی و متحد کردن مردم اتفاقی است. من همه مردم معتبر را به پیوستن به این حزب فرا میخوانم.

ناسیونالیستی را نمیدهد. در همان کردستان عراق زمانی که مردم نیروهای صدام حسین را بیرون راندند فعالانه شوراهای را سازمان دادند. اما از انجایی که حزبی رادیکال و کمونیستی نداشتند، مردم در سطح سراسری سازمانیافته نبودند. به این معنی رهبری قوی نداشتند و بسیار نمایندگی شدند که بتوانند اجتماعاً فکر کنند و عمل کنند تا بتوانند سراسری نگاه کنند و مسائل منطقه و جهانی را بینند. در چنین شرایطی بود که جریانات ناسیونالیستی خودتان بتوانید بر سرنشیت خودتان مسلط شوید. فوراً باید شوراهایتان را سازمان دهید و حکومت خودتان را اعمال کنید و اجازه ندهید که یکبار دیگر تجربه کردستان عراق را آحاد جامعه در آن رای داشته باشند و در همینستگی با هم جامعه را سازمان بدهند و حکومت سوسیالیستی را اداره کنند. منتظر مردم اینرا هم میگوییم که همین

فردا که هنوز حکومت شورایی برپا نشده و قدرت در دست مردم نیست، باید حواستان باشد چراکه ممکن است احزاب ناسیونالیستی با کمک دولتها سرکوبگر همسایه و یا قدرتها دیگر بربزند به شهرها و حتی ممکن است بتوانند بعضی مجبور خواهد شد که خون بربزد. میگوییم مردم با این سیاستها در شهرهای مشخصی که سالهای سال کنار هم زندگی میکردید اینبار دیگر نمیتوانید دور هم باشید و زندگی کنید. میگوییم که همه اینها بضرر مردم است و هیچ نفعی برای شما ندارد.

در مقابل این سیاستها ناسیونالیستی و غیر مسئولانه به مردم میگوییم که طرح ما حاکیت شوراهای مردم است، که میتوانند همه آحاد جامعه در آن رای داشته باشند و در همینستگی با هم جامعه را سازمان بدهند و حکومت سوسیالیستی را اداره کنند. منتظر مردم اینرا هم میگوییم که همین اینست. میگوییم مردم اگر به دنبال این نوع آلترناتیووهای ناسیونالیستی بروید سرانجامش شکست قطعی است. ایجاد تفرقه قومی است، خون و خونزی است. این سیاستهای ناسیونالیستی بر سریک و جب زمین میگویند فدرالیسم و میگویند خودمحترمی، میگویند حفظ و گسترش مزهای کردستان! اینها سعی میکنند تا جایی که میتوانند طول و عرض منطقه "کردستان" را بیشتر کنند. جدا کرد این بخش از کردستان آنهم حتی نه بعنوان یک دولت بلکه بعنوان یک بخشی که اینها در آنجا حاکم باشند و در عین حال با دولت مرکزی هم شریک شوند، عملایهای جنگ قومی را آماده میکنند. درست همان اتفاقی که در عراق افتاده است را میخواهند تکرار کنند. اما آلترناتیوی که ما جلوی مردم قرار میدهیم کاملاً عکس

سازمان جوانان کمونیست همه دانشجویان آزادیخواه و حق طلب را به پیشی یک ۱۶ آذر سراسری و قدرتمند علیه فقر و محرومیت مردم، علیه دزدی و فساد در میان سران حکومت، و برای آزادی، برابری، لغو آپارتاپید جنسی، آزادیهای بی قید و شریط سیاسی و بیرون ریختن نهادهای سرکوب و کنترل دانشجویان و بهبود امکانات رفاهی و تحصیلی دانشجویان فرامیخواند.

آزادی، برابری، حکومت کارگری مرگ بر جمهوری اسلامی زنده باد جمهوری سوسیالیستی

سازمان جوانان کمونیست
۱۳۸۷ آذر ۲۲ نوامبر

سیاسی آن، و از طرفی گرانی سرسام آور و بیکاری و فلاکت مردم که نارضایتی عمومی را هرچه گسترش تر می کند، همه و همه نشان دهنده اوضاع به هم ریخته و استیصال رژیم اسلامی در آستانه ۱۶ آذر هستند. از طرفی حضور قدرتمند حزب کمونیست کارگری در صحنه سیاسی ایران، و گسترش روزافزون ایده ها و آرمانهای سوسیالیستی در میان توده های وسیع مردم و امید مردم به سرنگونی و شکل دادن به یک جامعه انسانی، فاکتور مهم و اساسی دیگر برای گرایش چپ و سوسیالیستی در دانشگاهها و بیرون از دانشجویان و خانواده در گیریهایی که بین دار و دسته های داشتند، صدور وثیقه های سنگین و درگیری های انتظامی، انتقام از این احتقان در دولت و مجلس، تا افتضاح کردن در حکومت به اوج خود رسیده و در بالاترین سطح به رو کردن دست یکدیگر برخاسته اند. از اعترافات پالیزدار به دزدی ها، کلاه برداری ها و رشوه خواری آیت الله های میلیاردر راس حکومت اسلامی تا افتضاح کردن در دولت و مجلس، تا یک جامعه انسانی، فاکتور مهم و محصولی سردار میلیاردر برای جانشینی کردن و شکاف و درگیری هایی که بین دار و دسته های داشتند، صدور وثیقه های سنگین و درگیری های انتظامی، انتقام از این احتقان در حکومت ایجاد شده، تا مانور انتظامی در تهران که معنایی به جز شکست طرح های قبلی سرکوب جامعه و حاشیه ای از انقلاب به خصوص جوانان و زنان با نام "طرح ارتقاء امنیت اجتماعی"، اعدام های دست جمعی و سرکوب اعترافات داشتند که این از جمهوری اسلامی و ارزوای کارگری و زنان از جمله تلاش های

تبریز، دانشگاه علامه، دانشگاه شیراز و اصفهان و بیرجند و زاهدان و تهران و لرستان همه جا عرصه اعتراضات گسترده دانشجویان علیه جمهوری اسلامی بوده است.

امروز دیگر ۱۶ آذر در دانشگاه با شعار "سوسیالیسم یا بربریت"، "زنده باد آزادی و برابری"، "یک نژاد آن هم نژاد انسانی" شناخته و تشییت شده است. لغو آپارتاپید جنسی، آزادی دانشجویان زندانی و همه زندانیان سیاسی، بر جمیه شدن بساط نیروهای سرکوبگر کمیته های انضباطی و حراست و نهاد رهبری، در کنار خواست حق آزادی بی قید و شرط بیان و اندیشه، اعتراض به فقر و گرانی و ترور، اعتراض به دزدیها و کلاه برداری ها و کلاشی های سران حکومت، در یک سال گذشته مهمترین خواسته ها و جبهه های

یک دنیای بهتر

برنامه حزب را بخوانید و در سطح وسیع توزیع کنید

مرگ بر جمهوری اسلامی، زنده باد جمهوری سوسیالیستی!